

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hónap I kor. Egy hónap. I kor. 50 fill.
 Negyedévre 5 Negyedévre 4 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és hirdetőhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Husdrágaság és legelő.

Debrecen, november 22.

A földmivelésügyi miniszter nagyobb összeget vett fel az 1911-iki költségvetésbe az állattenyésztés előmozdítására. Lesz állatdíjazás, jutalmak, kiosztása, néhány új állás szervezése, de mi mindentől kevés eredményt várunk, amíg radikális intézkedés nem történik a legelők megjavítására és a magyar kincstár birtokában levő óriási kiterjedésű erdei legelőknek a legeltetés céljaira való kihasználására.

A mi alföldi népünk csökönnyösen ragaszkodik a síkföldi legelőkhöz, ott is, ahol a legjobb buzatermő talaj van. A maga tulajdonföldjét küszöbéig felszántja, de minden erejével igyekszik megakadályozni, hogy a községek tulajdonát képező legelők feltöressenek, rendeltetésüktől elvonassanak. Lehet, hogy a mult hagyományai szólalnak meg itt az alföldi gazdában, lehet hogy józan előrelátás, mert érzi a gazda, hogy az állattenyésztést még veszteség árán is fen kell tartani.

De szivettépő kegyetlen szatira, hogy a míg az alföldi birtokos az aranykaszott termő síkföldet legelőnek hagyja, addig a magyar kincstár, millió holdak ura, nem engedi meg a legeltetést a kincstári erdőknek szabad térségein, fütermő tisztásain.

Ne máltalánosságban beszélünk, hanem azok az adatok állanak előttünk, amelyeket

id. Hegedűs Agoston, nevickei gk. esperes-lelkész ur saját tapasztalatai alapján in le:

Ezelőtt 9 évvel kerültem, ide Nevickére. Gyönyörű vidék, kitünő föld, de telve a legnagyobb nyomorúsággal és szegénységgel. De miért? Mária Terézia királynőnk idejében 35 család lakta e községet, most 140 családnál is több van. Akkor szabad volt a legeltetés a kincstári erdőkben, anyagilag nagy-szerűen prosperált az itteni nép. Szarvasmarhát, lovat, sertést, juhot tenyészthetett, akkor vette kezdetét a házi ipar egy neme: a guba-és pokrócszövés, mely nyomorúságosan most is tengődik. Igen, tengődik, akkor a gyapjút maga termelhette a kis gazda, most busás áron Erdélyből 3—4-ed kézből szerzi be a háziiparral foglalkozó asszonynép.

Nevickének most 54, mondó ötvennégy kat. holdnyi legelője van. Ezen közel 400 darab élő marha-állomány tengődik.

Kitünő fajmarhát, lovat hoztam ide Zemplénből, de azt már az első évben felére kellett apasztanom — legelőhiány miatt. Nyáron, télen istállózni kell a lábas jószágot, különben éhen pusztulna el. Magam vagyok a községben a legnagyobb birtokos 32 holddal! Mit szóljon az 1—2—5 holdas kiscgazda, akinek háznője 8—10 tagból áll és rendelkezik 1 tehénnel, 2 apró fiatal ökörrrel, 1—2 darab sertéssel. Szegénység és nélkülözéssel él e nép és ennek kizárólagos oka a legelő hiánya, holott 10 ezerekre rugó erdőség környékezi a határt, de az erdőség a kincstáré. Minden

utat-módot felhasználtam, hogy a kincstárt engedékenységre bírjam, de hát mindennek utját állja az újabbkori erdőtvény, az erdei üzemterv. 20—30 éves erdőültetvények vannak, ez már kinőtt „a marha szája alól”, de legelőt adni nem tudnak az erdőkincstári birtok élén álló egyének. Kötí a törvény, kötí őket a paragrafus.

A köznép minden magyarzatok ellenére ezt elismerni nem képes. Minden panasz, sőt gyűlölet a kincstár ellen irányul. „Nem hagyunk élni, elpusztulunk, ott szárad és vész a fű az erdőben, de azt felhasználni nem szabad” ilyen és itt nem reprodukálható panaszok hangzanak a nép ajkáról. Az erdei kihágások száma igen nagy, aki nem fizethet, leüli fogházban a reá mért büntetést.

A felvidéki kirendeltség sokat igyekszik tenni, de még sokkal többet hozna áldást hozólag, ha e népnek legelőt tudna kieszközölni a kincstártól, de ez nebánsvirág, adnak apaállatokat, vetőmagot, épületfát stb. jutányosabb árban, de hát mi az, ha marhatenyésztés nem lehet, mert nüt fog legelni a jószág, ha nincs terület.

Igavonó marhája csak 10—15 családnak van, mert a 2—2 és fél éves ökörtinó mit keservesen áttelel, az ungvári piacon szerezvén január hótól neki takarmányt, nem igába való.

Látok embereket, akik maguk huzzák a mezőről a kevés takarmányt, a termett krumplit és viszik ki a trágyát apró kézi szekereken, — áldva? fájdalom, hazánkat, mely

Vendetta.

Irta: Horace Templeton.

A nappali fényben uszó teremben szenvedélyes ritmusokban hullámozott a zene. — Fehér márványoszlopok között karcsu pálmák suttogtak tropikus meséket. Szökőkutak álmodozva csobogtak. Olyan volt minden, mintha valami jó szellem összegyűjtötte volna kelet összes raffinált fényűzését és London kellős közepébe helyezte volna át.

A levegőben szinek, illatok usztak és minden fölött ott lebegett az észbontó zene, mint valami új, idegen, varázsillatos édes illat. Az egésznek vég-alaphangját — boldog emberek félhangos fecsegése és szép asszonyok turbékoló kacagása — képezte. Szép álomnak tünt az egész terem fénylő színével és dunsztjaival, szelid melegségében és észbontó fényűzésével. Az Eastlebar vendéglő csak durgazdag szibaritákat vonzott, másnak nem nagyon volt inyére végig haladni fényes terméin. Az asztalok művészi összevisszaságban állottak. Voltak két és huszteritékés asztalok és különböző számú terítékekkel felszereltek is. Mindegyik asztalnak megvolt a maga virágdíszje, a maga különleges színezése, de azért harmonikusan illeszkedett a szomszédjához. Az asztalok között zajtalanul siklottak el a pincérek. Zseniálisnak volt nevezhető gyors felfogásuk és a vendégek kívánságainak szótalan megér-

tése. Az asztalokon felállított arany, ezüst és kristályüveg csillogása, vetekedett a hölgyek ruháinak és ékszereinek csillogásával. Itt a tragédia kegyetlen vigyorgása részére nem volt hely. És mégis . . . Volt ott egy férfi, aki jól étkezett és ivott. Oriás pálna alatt álló kis asztalnál foglalt helyet és finom ebédet fogyasztott el. A fogások választékos összeállítását által ismerték fel benne a pincérek a gourmet, a finom konyha, régi borok és ritka szivarok biztos ismerőjét. Kényelmesen hátrátamaszkodott székében és oly áhitattal szívta az illatos szivar füstjét, mintha a jóllét istenének akarna áldozni vele. — Előtte félig kiürített pohárka állott, benne finom likőr. Szemeit félig lehunyta, az álmodozó zene, a szökőkutak csobogása, a suttogó emberhangok és az aranyos világítás elkábították. Feltünő külsejű férfi volt. A pincérek elnézték „korzikának”. Déli nap barnította az arcát, éjfélete haja különösen fénylett. Szemeiben egy lobbanékony, szenvedélyes népfaj tüze lángolt. Első pillantásra volt felismerhető ellentétekben gazdag természet: közömbös, szelid és fantasztikus lehetett, de vad és hirtelen — a dühöngésig hirtelen — haragu is. Nagyon csinos férfi volt, büszke öntudatos magatartással és a szája körül önféjű, energikus kifejezéssel. Külsejével teljesen beillett jelenlegi környezetébe. A pincérek kivül nem vette észre senki, hogy hirtelenül mily változáson ment keresztül az idegen érdekes arca. Ez a változás villám-

gyorsan következett be. Mereven felegyenesedett, a szemei fenyegetően villogtak és fehér fogaival erősen beleharapott a szivarba.

A pincér szemei követték a dühös idegen pillantásait és egy urat látott meg, aki éppen akkor, egy távolabb eső kis asztal mellett foglalt helyet.

Jólelkű, becsületes férfinak látszott, a londoni jó társaság tagja lehetett, kifogástalan és jelentéktelen uriember.

Amikor a pincér újra rápillantott a korzikaira, ez revolvért dugott el a kezében. A pillantásuk találkozott és egy fejbiccentéssel magához intette a pincért. Halkan, de vad kifejezéssel beszélt hozzá:

— Látja azt az urat, aki most leül?

A pincér úgy tett, mintha csak most venné észre.

— Igenis kérem, látom azt az urat.

Vendettát esküdtem ellene! Megesküdtem, megfogadtam, hogy bármikor és bárhol látom meg őt először, megölöm! Ő is ugyanily esküt tett! Ma látom először — azóta! — tette hozzá fogcsikorgatva.

A pincér elsápadt. Az Eastlebar vendéglő, a szelid zene, a szép asszonyok álma, nem volt alkalmas színhelye egy véres tragédiának.

— Istenem, — hebegte és úgy tolta előre a fejét, mint valami tekenősbéka — én istenem, ne itten!

— Itt, igenis itt! — mondta a másik.

— Mon Dieu! — sóhajtott a pincér.

Valódi Amerikai és Budapesti férfi cipők Békés Lajos czégnél.

ilyen keserves sorsot juttat nekik. „Hej! jobb Amerikában, mint itt” — sok ifju káromkodása mellett teszik meg nem éppen dicsérető észrevételeiket. Saját füleimmel hallottam az ilyen panaszos kifakadásokat.

Pedig egy tollvonással mindezen állapotokon segítve lenne.

Adják csak uraim, akiket illet, a népnek a kincstári erdők legelőjét ott, ahol lehet és mindenütt lehet, csak akarni kell. Fog fizetni bért, de fog tartani annyi lábas jószágot, hogy a husdrágaság nagy mérvben megszűnik. Évenként csak egy község, akkor 100—200 darab marhát fog nevelni eladásra, boldog, megelégedett lesz, táplálkozása kikerül a tejből és nem fogja csecsemőjével itatni az embergyilkoló pálinkát.

Ezek az egyszerű szavak, amelyeket a nevickei esperes-lelkész ur ír le, többet beszélnek, mint sok drágasági ankét, amelyről hasábos tudósításokat közölnek a lapok. A husdrágaságon csak erélyes intézkedések segíthetnek: a szerb határ megnyitása, az erdei és havasi legelők kihasználása és az állattenyésztés racionális előmozdítása. **b.**

Készül a kompromisszum. Fővárosi tudósítónk jelenti: Azok a tárgyalások, melyek a képviselőház mai ülése előtt az agráriusok és merkantilisták között megindultak, ma délből konkrét alakot öltöttek. Félegy órákor konferencia volt Székely Ferenc igazságügy-miniszternél, amelyben résztvettek Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár, gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök, Nagy Ferenc, gróf Károlyi Mihály, Plósz Sándor, idősb Erdélyi Sándor, Baross János és Polónyi Géza. A konferencián az agráriusok kompromisszumos javaslatot terjesztettek elő a polgári perrendtartás 31. és 32. szakaszára vonatkozólag. A kompromisszum lényege az, hogy a félperes kereskedő illetékessége a döntő, ha okirattal tudja igazolni az áru elküldését vagy átvételét, de ez a kedvezmény elesik, ha nyomtatott szöveg, vagy blanketta tanuskodik a megrendelésről vagy átvételről.

A korzikai körülmézet. Hölgyek, minden felé csak hölgyek, akik nem gondoltak nyers erőszakra, halálra, tragédiára; szépen kacagó, bugva kacagó hölgyek. A sátán egy pillanatra eltűnt arcvonásaiából már-már zsebébe akarta csusztatni a revolvert és pillantásai visszatértek a pincérhez. A pincér megérezte a kedvező pillanatot és könyörögve szólt:

— Mon Dieu, ne itten! Ne a sok hölgy szemelátára, ne uram!!

— Talán önnek van igaza, nem tudom. Álljon közém és a közé az ember közé, nehogy meglásson, miközben meggondolom, hogy mit csináljak. Megfogadtam . . .

— Uram, az Istenre kérem, távozzék! Ne halasztgassa! Gondoljon a hölgyekre!

A korzikai nem tudott elhatározásra jutni. A pincér egy intésére a vendéglő igazgatója is odajött, aki rögtön megérezte a helyzetet. Ő is a két ellenség közé állott. Minden mozdulata, minden szava oly diplomatikus volt, hogy a vendégek közül senki sem vett észre semmit.

— Egy dzsentleménhez méltó eljárás lesz és nem csinál botrányt — mondta az igazgató.

— Bizonyítja, hogy dzsentlemén, ha a hölgyek kedvéért lemond arról az élvezetéről, hogy — bizonyos jogos — bosszuvágyát kielégítse . . .

A konferencia ezt a javaslatot az igazságügyi bizottság elé utasította.

— Valódi orosz sárcipők **Békés Lajos** cégnél.

A perrendtartás részletei.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén belekezdtek a perrendtartásról szóló javaslat részletes tárgyalásába. A 19-ik szakaszig letárgyalták, néhány stiláris módosítást ejtve az eredeti szövegen. Székely Ferenc igazságügy-miniszter a 29. és 31. szakaszhoz már előzetesen módosításokat nyújtott be, hogy annak idején e módosításokkal mindenki tisztában lehessen. A képviselőház úgy határozott, hogy a módosításokat az eredeti szöveg újabb módosítása céljából visszaadják az igazságügyi bizottságnak, azzal a kötelezettséggel, hogy 48 óra alatt tegyen jelentést.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Berzeviczy Albert elnök negyedtizenegy órákor megnyitja az ülést. Bemutatja a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara elnökének kérvényét a polgári perrendtartás 31. szakasz tárgyában. Bejelenti, hogy az állami számvéviszék megüresedett elnöki állására a képviselőház jövő keddi, e hó 29-iki ülésén fog megtörténni a jelölés.

Hegedüs Loránt előadó betérjeszi a pénzügyi bizottság jelentését az indemnitási javaslatról.

A polgári perrendtartás.

Napirend szerint következik a polgári perrendtartás részletes tárgyalása.

Várady Zsigmond a címnél szólal föl és Pop Csicsó beszédével polemizál. Nem a Ház sérti Deák és Eötvös szellemét, de Pop-Csicsó. Deák álláspontját egyáltalában nem értette meg a román nemzetiségi képviselő.

Elnök: A címnél a Ház gyakorlata szerint lehet reflektálni az általános vitában elhangzott egyes beszédekre, de nem szabad újabb általános vitát kezdeni.

Várady Zsigmond: Kéri, hogy beszédét befejezhesse. (Halljuk!) Határozottan ellenzi az ügyvédség szabad gyakorlatának korlátozását, a numerus clausust. Majd az értékhatározatok megállapítására tér át és azt ma-

— Igaza van. Rögtön távozom. Maradjon mögöttem, hogy az ellenségem meg ne lásson. Ő kutya fajzat, nem tekintené a hölgyeket . . .

A ruhatár felé vezető uton hirtelenül újra a revolvere után nyult a korzikai és rekedten mondta:

— Nem, nem lehet! Elpusztulok, ha meg szegem az eskümet! Az igazgató nem fogta le a kezét. Egy külföldi fejedelem méltóságával mondotta:

— Itt hölgyek is vannak. Ön egy dzsentlemén. Többet, úgy hiszem, nem is kell mondanom!

Türelmetlen fejszoválással és azt susogva, hogy ellene szegődött a sors is, a ruhatárba ment végre a korzikai. Itt szvendélyes, bosszuálló természete újból fellázadt:

— Tulsokat követelnek tőlem, mondta hangosan és felhevülten. Többet kívánnak, mint amit megtehetek! Szent esküt tettem! Hadd lásson hát meg a kutya! Én . . .

Miközben még beszélt, ráakasztották a felöltőjét, fejére tették a kalapot és szelid erőszakkal kivezették a Piccadillystreet felé nyíló ajtón. Magasra emelt fejével és csalódott arckifejezéssel haladt a Greenpark felé.

Az elegáns vendéglőben visszamaradtak megkönnyebbülten sóhajtottak fel.

Nem ment messzire a korzikai, amikor

gyarázza, hogy az értékhatár fölemelése következtében az alsó bíróságok munkája anynyira szaporodik, hogy a csőd fenyegeti őket. Ajánlja az árvalügyeknek a közigazgatás hatásköréből a járásbírókhoz átutalását.

Elnök: Ismét figyelmezteti, hogy ne kezdjen új általános vitát.

Várady Zsigmond: A szabályokat illetőleg félre voltam vezetve s ezért befejezem beszédemet.

Polónyi Géza konstatálja, hogy az igazságügy-miniszter és az előadó Horvátországot illetőleg ellentétben vannak, mert míg az igazságügy-miniszter elismeri, hogy van beleszólásunk a törvénykezésbe, addig az előadó csak a törvények kihirdetésének jogát adja meg nekünk. A bírói esküőről azt mondja, hogy az törvényesen rendezve nincs. Utal arra, hogy a szabadkőműves bírák olyan fogadalmat tesznek, amely a hivatalos esküvel ellentétben áll. A szabadkőművesség má titkos társulat, amely nagyobb részben kozmopolitikus, amelynek bíró nem lehet tagja.

Plósz Sándor előadó Váradynek megjegyzi, hogy az értékhatár felemelése nem befolyásolja a Kuria hatáskörét. Az egyes bírói rendszer felé kell hajlani, hogy ne kelljen tulsok bírók kinevezni. Az árvaokról való gondoskodás közigazgatási kérdés. A bírói felelősséget illetőleg Polónyinak megjegyzi, hogy a bírói szervezetről szóló törvény megállapítja, hogy a bíró mely társulatoknak lehet tagja. (Helyeslés.)

A címet a Ház elfogadja.

Az értékhatár körül.

Haller István az első szakaszhoz és az értékhatár felemelése ellen szól. Ebben az értelembe javaslatot nyújt be.

Simonyi-Semadam Sándor is az értékhatár fölemelése ellen foglal állást. Hosszu, határozottan obstrukciós beszédet mond és végül hozzájárul Haller indítványához.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

A szabadkőművesek ellen.

Szünet után **Huszár Károly** (néppárti) szólalt fel és különösen a szabadkőművesek ellen kél ki. Kijelenti, hogy a szabadkőművesség fogalma ellenkezik a bírói esküvel.

Székely Aladár: Nem igaz! Hazugság!

A 31. szakaszt módosítják.

Székely Ferenc igazságügy-miniszter:

újra visszafordult és Lohorban levő lakása felé haladt. Otthon kényelmes karosszékében foglalt helyet és elkezdett monologizálni.

— Először életemben — és sajnos bizonyára utoljára is — történt, hogy az elegáns Eastlebar vendéglőben étkeztem. Nem ettem még soha olcsóbban és pompásabban! Az emberek azt állítják, hogy ez a vendéglő elérhetetlenül drága, de . . .

Fejcsóválva kacagott. Aztán a zsebébe nyult és onnan egy schillinget és három penecort vett ki, Nevetve nézte a vagyonát.

— Lám, ha valaki ért hozzá, csöppet sem nehéz ügy, finoman és olcsón élni Londonban. Ma p. o. pompás estém volt és csak egy kis színjátszásomba került.

Duhajon kacagott.

— Szeretném tudni, ki volt az ellenségem? Becsületemre mondom, az arca rosszszul illet ahhoz a szerephez, amelyet öntudatlanul eljátszott. Csöppet sem volt vad külsejű, de épp oly jól szolgált a céloknak, akárcsak valami korzikai rabló!

Szemmel kísérte a szivar kék füstkarikáit.

— Kiváncsi vagyok, hogy mennyit számítottak volna fel az estebédemért? Egy tizfontos bankóval talán megfizethettem volna . . . Istenemre mondom, a szivar kifogástalan . . .

Megkezdődött

Kobrak czipők

a Gabelsberger-Markovits rendszerű magyar, német levelező és vita gyorsírás. A Budapesti Gyakorló Gyorsíró Társaság hivatalos tanfolyamának III. Cursusa 1910. november hó 1-én. „MERCUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalat. — T. lefon 5-40 Debreczen, Arany János-utca 2. szám. Jelentkezések egész nap.

legjobbak, legszebbek, legkényelmesebbek

Egyedül kaphatók

Szana Lajosnál Piacz-utca 42. sz.

Szokatlan dolog, hogy az előző szakasznál tegyenek egy ezután következő szakaszra vonatkozó módosítást. Ő azonban azt akarja, hogy a most benyújtandó módosítást már ismerjék akkor, ha rákerül a sor, azért már most kell letárgyalni a 31. szakaszhoz benyújtott módosítást. Azután a következő javaslatot olvasta fel: Kereskedő és iparos az üzlete körében kötött ügyekből eredő követelését az előtt a bíróság előtt is perelheti, a melynek területén a vele szerződő fél az üzlet megkötésekor lakott, vagy tartózkodott, ha okirattal igazolja, hogy alperesnek az ügyletkötés területéről történt elköltözése, vagy tartózkodása óta a kereset beadásáig egy év még nem telt el. Ezután a 31. szakasz végéhez a következő új bekezdés felvételét javasolja: A kereskedő és iparos üzlete körében történt eladásból származó követelését telephelyének bírósága előtt is perelheti, ha a követelés alapjául szolgáló megrendelést vagy az áru átvételét, vagy elküldését okirattal igazolja.

Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a módosító javaslatot kifogják nyomtatni és szét fogják osztani, hogy a 29. szakasz tárgyalásánál a módosító indítványokat újból elővehessék.

Ezután folytatták a perrendtartási javaslat tárgyalását s letárgyalták a 19. szakaszig. Az ülés végén **Khuen-Héderváry** Károly gróf miniszterelnök jelentést terjesztett elő az 1910. év második negyedében felmerült tulkiadásokról és a szerb utlevélkényszernek a megszüntetéséről.

Ezzel az ülés délután 2 órakor véget ért. Az igazságügyminiszter ezen módosítási javaslatára fölött heves házszabályvita indult meg.

Elnök indítványozza, hogy nyomassák ki és osszák szét a módosítási javaslatot a képviselők között.

Crippent holnap akasztják.

A feleséggyilkos orvos kivégzése.

Londoni távirat jelenti, hogy a feleséggyilkos londoni orvos sorsa immár el van döntve. Tegnap tudatták Crippennel, hogy a király visszautasította azt a kegyelmi kérvényt, amelyet Crippen barátai nyújtottak be hozzá huszezer aláírással, kérve a halálos ítélet megváltoztatását. Az elutasítás nagyon lesújtotta az eddig cinikusan viselkedő foglyot. Nagyon reménykedett a király kegyelmében és az elutasítás óta teljesen megtört.

Tegnap bucsuzott el Crippen miss *Le Nevetől*. Megmondta neki, hogy egész vagyont, körülbelül egy millió koronát, reá hagyta és így a leányról egész életére gondoskodott.

A kivégzés elé óriási érdeklődéssel néznek Londonban. A fogházat már ma nagy embertömeg vette körül. Crippen barátai és ismerősei mind jelen akarnak lenni a kivégzésnél.

Crippen feltétlenül biztosra vette a megkegyelmezést. Mikor a fogház igazgatója felhívta és tudatta vele, hogy a belügyminiszter elutasította kegyelmi kérvényét, a halálos ítélet tehát megmásíthatatlan, halálsápadt lett s alig állott a lábán. Newton védő kérésére a fogházigazgató megengedte, hogy a halálra ítélt utoljára láthassa szerelmesét. Az elfogadószóban hosszú asztalt állítottak föl, egyik oldalán két börtönör helyezkedett el, másik kettő fölhozta Crippent. Akkor aztán a másik oldalon bevezették miss *Le Nevet*, akivel eljött Newton. A bucsuzkodás csak pár percig tartott.

Ugyanabban a börtönben két más halálra ítélt is van, akiket később fognak kivégezni. A fogház igazgatója humanusan gondosko-

dott róla, hogy ez a két delikvens semmit se tudjon a kivégzésről.

Holnap, szerdán reggel kilenc órakor fogják felakasztani Crippent a quentonvillei fogház udvarán. Már felállították a bitófát.

A provízió botrány főtárgyalása.

Sulyos vallomások a letört klikk ellen.

A városi nyomtatvány-provízió botránya nyomán Jánossi Zoltán által Varga Lajos dr. ellen indított sajtópör főtárgyalásának mai második napján a tanuk új serege vonult fel és vallott. Sulyosan, kompromittálón, megbélyegezve egy már letűnt rendszert, amely Debreczen város érdekeinek fölébe helyezte a klikk egyes tagjainak magánérdekét, és amely bünnös rendszer vezéremberei nem átalították a közbizalom-adta hatalmukat felhasználni ezen magánérdekek kielégítésének céljaira.

A mai tanuk frappáns módon bizonyították a klikk-uralom garázdálkodásának utolsó epizódját, amelynek egyes részletei a vallomások által szomorú világításba helyezve, minden érvnél hatásosabb módon beigazolták: milyen jogosult volt az a küzdelem, a mely a ma újra megbélyegzett klikk uralmának ledöntése végett indult. Az érdekcsoport levitézlett tagjai egyedül Varga Lajos okolhatják, hogy a közvélemény ismét foglalkozni kénytelen a kellemetlen illatu ügyek kel: mért kellett neki ezeket kihantolni?

A főtárgyalás második napjáról tudósításunk itt következik:

Vallomások az izlésről.

Freund Jenő dr. debreceni ügyvéd volt a mai napon az első tanu. Előadja, hogy jelen volt az interpellációnál, melynek megtételével Jánossit pártterkekezlet bizta meg. Jánossi senkit sem nevezett meg és szenvedélytől ment hangon tette meg interpellációját, amely általános szenzációt és kínos feltűnést keltett.

Elnök: Mért kérte Márton Imre a províziót?

— Hallomásból tudom, hogy Márton Imre a nyolc százaléki províziót a saját számlájának kiegyenlítésére akarta kikötni. Vallomása további során kijelenti, hogy Jánossi Zoltán a legideálisabban gondolkozó tagja a közgyűlésnek és mindig közérdekből szólt fel. A vádolt kérdésre elmondja, hogy tudomása van arról, hogy Varga Lajos a Bika-szálloda egyik ügyének tárgyalásakor a közgyűlésnek felszólalt, holott a Mártoniroda állandóan képviselte Németh András, a szálló bérlőjét. Ez nem törvénybe ütköző dolog, de a tanu már akkor megjegyezte, hogy gusztus dolga.

Szávay Gyula, a kereskedelmi- és iparkamara titkára, mint a városi nyomda felügyelő bizottságának tagja tesz vallomást. Emlékszik az üzletre és tudja, hogy Márton Imre az anyagi érdekeinek megóvása végett akarta megtenni a kikötést. Nem talál semmi különöset abban, hogy valaki províziót köt ki, de kijelenti, hogy ő mint bizottsági tag nem tenne ilyen kikötést. (Nagy derűtség.) Az üzlet azért maradt abba, mert általában az egészet nem tartottuk szép dolognak.

Márton Imre számlája.

Budaházy Dezső, a városi nyomda könyvelője, mint a felügyelő bizottság jegyzője szerzett tudomást az ügyről. 1908. július 15. után Márton Imre számlájára könyvelte el a „Debrecen” nyomtatási költségét. A felügyelő bizottság azért nem ment bele az üzletbe, mert Márton Imre az akkor folyó s az ő terhére könyvelt nyomtatási költséget akarta a provízióból fedezni, míg a felügyelő-bizottság azt

akarta, hogy abból mindenekelőtt a Debreceni Hirlapkiadó Részvénytársaságnak előzőleg fennállott és fedezetet nem nyert, körülbelül 6000 korona tartozása fizetessék ki.

Ifj. **Schwarz** Vilmos bankigazgató, a felügyelő-bizottság tagja: Tudomása van arról, hogy az üzlet azért nem perfektuáltott, mert Márton Imre azt akarta, hogy előbb az a számla fizetessék ki, melyet ő maga tartozott fizetni s csak azután a lap régi tartozása, melylyel a Debreceni Hirlapkiadó Részvénytársaság tartozott.

Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök, a felügyelő-bizottság tagja elmondja, hogy a városi nyomda egyedül akart vállalkozni s azután jelentkezett Márton Imre, felajánlván szolgálatát a provízió fejében. Márton Imre jótállást vállalt a nyomtatási költségért s első sorban erre akarta fordítani a províziót. A felügyelő-bizottság két okból is idegenkedett Márton Imre közbenjárásától; egyrészt azért, mert a nyomtatványt ugyanis megkaphatták volna, másrészt pedig: mivel egyenes uton akart járni és nem protekcióval. Nem akartunk a Debreceni Hirlapkiadó Részvénytársasággal együtt pályázni.

Kis levélke a provizióról.

Keresztessy Istvánt, a városi nyomda igazgatóját hallgatták ki ezután. A 100 ezer koronás üzlet dolgában legelőször Márton Imre és Vecsey Imre főjegyző keresték fel. Márton Imre 8 százalékot akart kikötni a Debreceni Hirlapkiadó Részvénytársaság részére és arra is kért, hogy ne számítsunk túldrágán, nehogy politikai színezetűnek tartsák az ajánlatot. A felügyelő-bizottság nem ment bele a provízió fizetésébe. Később Bakonyi képviselőhöz is fordultunk, de Márton Imre leintette az ő közbenjárását. A 8 százalék a „Debrecen” adósságára ment volna s mi azt akartuk, hogy abból elsősorban az az adósság vonassék le, melylyel a Hirlapkiadó részvénytársaság tartozott s csak azután a lap folyó tartozásai. Bemutat egy levelet, amely Márton Imre kézírása; e levélről azt állítja, hogy Márton Imre ebben a hirdetésű és az előfizetési díjakat akarta kifizettetni, utóbb azonban akként korrigálja vallomását, hogy **Márton Imre a provízió kiizetését követelte a saját kezéhez, tehát:** hogy ez a levél a provízióra vonatkozott. A felügyelő-bizottság vonatkozott megkötni a províziós üzletet.

Elnök: Bakonyi képviselő ur kért-e províziót?

Tanu: Nem kért, sőt Bakonyival egyáltalában nem is beszélünk provízióról.

Ezután felolvasták a városi nyomda felügyelő-bizottságának július 15-iki jegyzőkönyvét, továbbá a Márton Imre által szándékoltt üzletnek augusztus 13-án készített tervezetét és a már említett, augusztus 18-áról keltezett levelét. Konstatálják, hogy Márton Imre első fizetménye augusztus 26-án történt, tehát akkor, amikor az üzlet már füstbe ment. Megállapítják, hogy a felügyelő-bizottság egyetlen jegyzőkönyvében sincs szó arról, hogy a városi nyomda a Hirlapkiadó részvénytársasággal együtt pályázzék, vagy hogy Márton Imre közbenjárásáért akár neki, akár másnak províziót fizetnek.

Az oroszánrész a közbenjáróról.

Hoffmann Sándor nyomdatulajdonos tett ezután vallomást. A főmagánvádló képviselőjének arra a kérdésre, hogy milyennek ismeri Jánossi Zoltán közéleti szereplését, előadja, hogy egy alkalommal, amikor lapja Kiss Albertet támadta, Jánossi visszaküldte a lapot. Ugyancsak a főmagánvádló képviselőjének kérdésére azt feleli, hogy az ő számitása szerint az csinált volna jobb üzletet, aki a províziót kapja, nem pedig a nyomda. A provízió a haszon kétharmad részét emészette volna föl.

Keresztessy István (közbeszól): Csak-hogy én 10 százalékkal magasabb árakat számítottam! (Derűtség.)

Révi Nándor dr.: Pedig ön utasítva volt, hogy ne számítson magas árakat, nehogy po-

A legelegánsabb

téli felső kabátok és öltönyök, Szalon smoking és frack öltöny különlegességek készülnek

Prelovsky Andras
Debreczen, Kossuth-utca 4 sz.

litikai színezete legyen az ajánlatnak! (Zajos derűtség.)

Márton Imre kihallgatása.

Márton Imre kihallgatása következett most. Ez a kihallgatás tulajdonképpen Márton Imre és Varga Lajos együttes szereplésének ismertetése volt, kérdésekben és feleletekben. Varga Lajos kérdezett és Márton Imre felelt, de a kérdések és feleletek tulságosan precízek voltak, úgy hogy nagyon finom memoriát feltételező kijelentések az előre megfontoltság látszatát keltették.

Márton Imre azt állította, hogy sohasem kötötték ki sem szóban, sem írásban, hogy a provizórt a saját kezéhez fizesse ki.

Az elnök felmutatja Márton Imrének augusztus 18-ikán kelt levelét, amelyben határozottan az van, hogy amennyiben ő tovább is obligóban marad a lap nyomásáért, a saját kezéhez akarja kifizettetni a provizórt, másképp nem megy bele az üzletbe.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert, mire az elnök holnap reggelre halasztotta a főtárgyalás folytatását.

Holnap a kérdéseket szövegezik meg, majd a perbeszédre kerül a sor. Itélet délutánra várható.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járhatja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Bonyodalom a Stencinger-ház körül.

A belügyminiszter kíváncsi.

Évtizedeken keresztül húzódtott a debreceni Stencinger-ház ügye. Már a múlt század hatvanas éveiben szó volt arról, hogy ezt a régi bagolyvárat eltávolítják városunk legforgalmasabb közteréről. Most azután a szeptemberi közgyűlésen a törvényhatóság nagy többsége elhatározta, hogy már 1911. május elsején lebontatja a régi, ósdi házat, miután a város forgalma így kívánja, — nem is szólva a szépitészeti kívánalmakról.

Az erre vonatkozó közgyűlési határozatot felterjesztették a belügyminiszterhez, a mely most ez ügyben leiratot intézett a városhoz.

A miniszter nem hagyja jóvá a határozatot, mert fölvilágosítást kíván több irányban. Így kíváncsi arra, hogy vajjon, ha a telekár-emelkedési szabályrendelet életbe lépne, milyen összegű megtérítés állana a Stencinger-ház lebontásával a város rendelkezésére.

A debreceni Takarékos és Hitelintézet ugyanis 20.000 koronát ajánlott fel arra az esetre, ha a Stencinger-házat lebontják. A miniszter ezzel szemben szeretné tudni, hogy vajjon a telekértékelkedési javaslat törvénynyé emelése révén milyen összeggel kártalaníthatók a város s ez esetben nem lenne-e több jövedelme a városnak, mint a Takarékos és Hitelintézet által felajánlott összeggel.

A Takarékos és Hitelintézet 20.000 koronás ajánlata egyébként a miniszter szerint erős kikötéseket tartalmaz és előírja, hogy a Stencinger-ház helyére semmi épület nem emelhető, tehát például kisvasuti várakozó helyiség sem.

Ez az ügy tehát még egyszer a közgyűlés elé kerül, ahol véglegesen dönteni fognak a Stencinger-ház lebontása kérdésében.

Tolsztoj Leó felesége.

*

Tolsztoj Leónak családjától való menekülése reáirányította a világ figyelmét a nagy költő feleségére. A világ megdöbben és elbámult azon, hogy egy nyolcvankét éves aggasztán, aki már a sir szélén áll, akit Tolsztoj Leónak hívnak és aki az orosz nemzet élő legnagyobb fia, a világirodalom egyik legnagyobb alakja, élete végső alkonyán megunta az örökös asszonyi szeszélyt és zaklatást, megunta, hogy otthon, a saját birodalmában nem élhet saját legszentebb elvei szerint, hogy nem vetheti el magától a vagyont és jó-létét, amelyet művei akarata ellen is jövedelmeznek neki, hogy fényes kastélyban, ősi birtokon lakik, bárha orosz paraszt módjára él is a kastélyában, fát vág, fűrészrel, kertét gyomlál, szabad idejében pedig halhatatlan, próféta szózatú regényeit írja meg, amelyekben az orosz nép lelki és testi nyomorát, elmaradottságát, a kultúra romlottságát prédikálja.

Tolsztoj imponáló elveivel éles ellentétben állott, nem épen a saját legegényibb élete, de az a körülmény, hogy kastélyában, fényűzés közepette lakik. Most már — Tolsztoj menekülése és halála után — értjük ezt az ellentmondást. Tehát az asszony volt a kerékkötője annak, hogy Tolsztoj nem tudott még nagyobb hatással lenni a saját korára, az asszony volt oka annak, hogy Tolsztoj őszinteségében sokan kételkedtek, az asszony, aki hetvenöt éves korában is még anyai kötelességeire hivatkozik. Világos, hogy Tolsztoj és Tolsztojiné soha meg nem értették egymást. Tolsztoiban egy régi, évtizedeken át elfojtott vágy tört utat, amidőn nyolcvankétéves korában családja elől a Smardinszki-kolostorba menekült, ahol teljes nyugalmat és önállóságot vélt találni, de ahonnan szintén menekülnie kellett, amikor családja megtudta hol-létét. Tolsztoj életét a felesége elől való aggori menekülése teszi a legszenzációsabbá. Ha ezt néhány évtizeddel hamarabb cselekszi meg, miként Buddha, talán az orosz nép vallásalapítója lett volna belőle.

Birukoff, Tolsztoj életrajzírója, könyvében ismertette ugyan azokat, amelyek a nagy író és felesége között napirenden voltak, mi-helyt Tolsztoiban felébredt a nagy megvilágosodás, hogy az orosz nép lelki megtisztulásán kell dolgoznia. De mindketten, akik eddig hűséggel és szeretettel ragaszkodtak egymáshoz, ismét megbékültek. Az asszony lemondott igényeiről, férjének szinte titkára lett, tengernyi kéziratát lemásolta, a praktikus valóságért küzdött, miáltal férje az emberiség nagy eszméin csüngött. Az asszony, Tolsztoj neje, a szemrehányások dacára értékes szellemi értékkel rendelkezik. Ő az, aki Tolsztoj rengeteg sok iratát állandóan rendezte, életrajzi adatait gyűjtötte, följegyezte, egészségeért gondoskodott, a családi otthont ellátta, bárha Tolsztoj szívesebben látott volna maga körül egy szerényebb, egyszerűbb életmódot.

Egy francia újságíró nemrégiben beszélgetett Tolsztojinével és roppant szerénynek jellemzi. Nem akar egyéb lenni, mint férje felesége. „Én magam semmi sem vagyok, egyáltalán nincs semmi érdemem, mint az, hogy férjem alázatos felesége lehetek, az ő gyermekeinek anyja. Hiszen ez nagyon egyszerű. A gróftól gyermekkorra óta ismerem. Amikor születtem, ő tizenhat éves volt. Anyám csak két évvel volt idősebb nálánál. Mint gyermeket a karjain hordott, a térdén lovagoltatott. Ugy nőtem fel, hogy szerettem őt. Amikor tizennyolc éves lettem, férjhez adtak hozzá. Sokan azt mondják, hogy én ellensége vagyok az ő eszméinek. Az emberek tulnyomó része nem ismer bennünket. Mi egyek vagyunk. Gondolataink is egyek. Falun élünk magányosságban, gyermekkorunk óta közösek az emlékeink. Szenvedéseink, örömeink közösek. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy Tolsztoj összes elveit föl tudom fogni, csak

azt ismétlem, hogy egész életem férjem és gyermekeimnek szenteltem. Sokszor este azt hiszem, hogy gondolatait megértettem és reggelre nem emlékszem rájuk. Többet is megvalljak? Az összes tolsztojánusok között, akiket csak ismerek, nem tudok egyet sem, aki boldog lenne. Itt élünk egész éven át Jasnaja-Poljanában, itt született férjem, itt töltötte gyermekéveit, az itteni csöndben és magányban írta meg műveit, itt álmodozott ő egyedül, tőlünk is visszavonulva. Én tizenhárom gyermeknek adtam életet és az a szerencsétlenség ért, hogy négy gyermekemet elvesztettem. Gyermekeimet magam tápláltam.

Amikor utoljára született gyermekünk meghalt, azt hittem, megőrülök. A gróf is szörnyen szenvedett. A kis koporsót maga akarta kivinni a temetőbe. Mi egyszerűen, szerényen élünk. Az emberek gazdagnak hisznek bennünket, pedig tévednek. Birtokunk csupa erdőség, amely keveset jövedelmez. Férjem pedig lemondott a műveitért kapható jövedelemtől. Nincs nálunk semmi fényűzés, semmi kényelem. Az erdőből keveset irtanak, a könyvek nem jövedelmeznek. Ez férjemnél elv." Így beszélt Tolsztojiné nemrégiben. És férjének mégis menekülnie kellett előle, sőt halálos ágyához sem engedte feleségét, akiknek oldala mellett egész életét betöltötte.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Szerda: Hajduk hadnagya, daltjáték. (C. bérlet.)

Csütörtök: Luxemburg grófja, operette. Kondor Miklós fellépte. (B. bérlet.)

Péntek: Karenin Anna, színmű. (C. bérlet.)

Szombat: Balga szűz, színmű. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Vasárnap délután: Peleskei nótárius, — énekes bohózat.

Vasárnap este: Balga szűz, színmű. — (Kis bérlet.)

A debreceni képkiallítás.

Holnap érkeznek a képek.

A nagyszabású képkiallítás ma kedden este zár-ták be Sátorajauhelyen. Ott is természetesen nagy sikereket ért. A bezárási ünnepély este 7-kor folyt le s nyomban hozzáfogtak a bontáshoz, melyet a Budapestről odautazott szerelő-személyzet végzett. Ez a bontás való-sággal hajmeresztő gyorsasággal folyt, vil-lany- és fáklya fényrel. A kiállítási helyiség elé állított butorkocsiba ugyanis a villanyvil-ágítást vezették be s így folyik a csomagol-ás az egész éjjel folyamán, míg a kiállítási helyiség udvarát fáklya fényrel világítják. Ilyen módon az egész munkát reggelre kész s a 200.000 korona értékű tartalmú vaggio-nok Sátorajauhelyről már holnap, szerdán reggel elindulnak, Debrecen felé.

Kétségtelen, hogy ez a rendszer Barnur-ra emlékeztet, nyitja pedig semmi egyéb, mint a kitünő begyakorolt személyzet, amely kötelességeit annyira pontosan ismeri, hogy a kiállítás igazgatója, Balogh Bertalan már ked-den este elutazott Sátorajauhelyről, hogy Debrecenben a szükséges előintézkedéseket megtehesse. Így már szerdán este az összes debreceni tanintézetekkel értekezletet tart, melyen iskoláink tanuló ifjuságának a kiállít-ás látogatási sorrendjét fogják megállapítani. A kultuszminiszterium ugyanis elrendelte, hogy az összes tanintézetek ifjuságukat a ki-állítási megismerésére hívják föl.

Ez a kiállítás tehát az országban az első, melyet a kormány, mint művészeti nevelő-eszközt hivatalosan használ föl. Ez minden-esetre amellettszól, hogy a kiállítás anyaga a kultúra jegyében van összeválogatva, s így azt közönségünk nagy érdeklődéssel várhatja.

Ripp-Ripp az új tenoristával. Ma este mutatkozott be a debreczeni közönségnek

Blériót sapkák

már 1 koronától kezdve, ugyszintén mindennemű uri-, divat-, diszmű- és játékaru cikkek minden versenyt felülmuló árakban kaphatók

Fisch Testvérek Utóda

Házban

Főút 40. sz. (Magyarúval szemben.)

Falussy István a legkiválóbb Plauquett-operett címszerepében. Falusi Istvánnak nagyon kellemes behizelgő tenor-baritonja van s e mellett játékbeli készségei is elsőrangúak. A közönség viharos tapsokkal fogadta, bizonyosságul annak, hogy az új tenorista szerződését helyesli. Lisbettet Zilahyné S. Vilma énekelte s különösen nagy műveltséget nyújtott második felvonásbeli belépőjében s nagy művészettel énekelte a levéláriát. A többi szerepekben Borbély Sándor, Bárdos Irma, Kemény Lajos jeleskedtek és szépen érvényesült a Torma Zsiga gyönyörű hangja.

A Zenekedvelők Körének ma esti Gabrilovits-hangversenyéhez a nem bérelt helyekre szóló napijegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében és este a pénztárnál kaphatók 5 és 4 koronáért. — Állóhely 2 korona. — Azon bérlők, kik jegyeiket bármi oknál fogva nem kapták meg, azokat este a pénztárnál átvehetik. A hangverseny pontban 8 órakor kezdődik, s ekkor az összes ajtókat bezárják. A Kör tehát tisztelettel kéri a közönséget a pontos megjelenésre.

Hajduk hadnagya. Holnap szerdán este a Hajduk hadnagya eredeti magyar daljáték kerül színre. A darab a legutóbbi előadásán is telt házat hozott s a szép zenéjű és mulattató librettoju operett iránt ma is nagy érdeklődés mutatkozik.

Kondor Miklós vendéjátéka. Igen érdekes vendégszereplés lesz holnap a színházban: Luxemburg grófja operett címszerepében Kondor Miklós, a pozsonyi színházi közönség kedvelt tenoristája mutatkozik be a debreceni közönségnek abból az alkalomból, hogy Zilahy igazgató őt a jövő év szeptemberétől a társulat tagjai közé szerződtette. Kondor Miklós az újabb generációnak egyik igazán érdemes tagja, aki mint debreceni ifju külföldön szerezte színvonalát, sőt külföldi színpadokon aratta első sikereit. Az operett többi szerepei a már ismert kiosztásban maradnak.

A Balga szűz premierje. A színházi iroda jelentése. Bataille e világhírű drámájának próbái már kétségtelenül igazolják, hogy gondos és nagykészültségű előadásban kerül színre. Thury Elemér a legnagyobb ambícióval rendezte a darabot, melynek bemutatója szombaton lesz. Minthogy e darab iránt Debrecen vidékéről is nagy érdeklődés mutatkozik, az igazgatóság ezután hívja fel a vidéki közönség figyelmét, hogy a szombati és vasárnapi előadás jegyei iránt telefon, vagy levél útján idejekorán gondoskodjék.

Megbízható címtár csakis a Debreceni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Beccapott debreceni ügyvéd.

Az álneves asszony kölcsönei.

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa ma Tóth Aurél dr. elnökleite alatt érdekes bűnügyet tárgyalt.

Ez év március havában Tóbingner Ignác gazdaembert iszákossága, meg könnyelműsége miatt elcsapta a háztól a felesége. E miatti bánatában Tóbingner felcsapott biztosítási ügynöknek és még inkább italozott. — Mikor aztán elfogyott az apró kincse, szövetkezett egy Komjátiné nevű asszonnyal, akivel együtt rávették Moldoványi Jánosné, egy kis pénzszerezésre.

Felmentek hát Tóbingner, meg Moldoványiné V. dr. debreceni ügyvédhez, ahol Moldoványiné Tóbingner feleségének mutatta be magát és ilyen minőségben 400 korona kölcsönt vett fel az igazi Tóbingner ingatlanaira. E célból váltóra, kötelezvényre, mi más írásokra ráhamisította a Tóbingneré nevét és az így kapott pénzt hármasban elmulatták. Mikor aztán már nem volt miből jól élni, újból felment a két asszony az ügyvédhez, újabb 300 koronát akartak kicsalni, de az ügyvéd neszt vette a hamisságnak, előhívatta az igazi Tóbingneré, meg a rendőrséget is értesítette és a három bűntársat lecsukták.

Az ügyvéd ment a pénze után, de nem

kapott egy fillért sem, sőt ráfizetett a Tóbingnerék multságára még 200 koronát.

A törvényszék mindhármójukat bűnösnek mondta ki a csalás és okirathamisítás büntetésében és ezért Tóbingner Ignácot 1 évi, Moldoványinét 9 hónapi, Komjátinét pedig 6 hónapi börtönrre ítélte.

A vádlottak enyhítésért fellebbezést jelentettek be.

Egyházkerületi közgyűlés Debreczenben.

Első nap.

Délután 4 órakor folytatták a tanácskozásokat.

Gróf Degenfeld József javaslatára Kun Béla dr. professzort, aki a levéltárnoki állást ideiglenesen, közmegelegedésre betöltötte, egyhangulag megválasztották az egyházkerület levéltárnokává.

Ezután a közgyűlés elutasítja a debreceni egyházmegyének azt az indítványát, hogy a magasabb rangu egyházi tisztviselők minden tíz esztendőben újra választassanak, kivéve a püspököt és a főgondnokot.

A lelkészeknek a vegyes házasságok körül való eljárásáról szóló szabályrendelet levétetett a közgyűlés napirendjéről, minthogy arról az egyházmegyék külön-külön részletes tudomást nem szereztek. Elhatározták, hogy a szabályrendeletet megküldik az egyes egyházmegyéknek és a következő egyházkerületi közgyűlésen fogják tárgyalni.

A tiszántúli református egyházkerület tegnap délelőtt kezdte meg őszi közgyűlését Debreczenben, a főiskola dísztermében. A gyűlésen a tagok nagy számban jelentek meg.

Dr. Eröss Lajos püspök és gróf Degenfeld József főgondnok, a gyűlés elnökei kívül ott volt a kerület főemberei között: György Endre, Domahidy Elemér, dr. Baksa Lajos, Dicsőfi József, dr. Baltház Dezső és még sokan.

A gyűlést dr. Eröss Lajos püspök imája után gróf Degenfeld József főgondnok nyitotta meg, lelkesedéssel kísért beszéddel, a melynek elején megemlékezett a király 80. születésnapjáról, az egyetemes egyház és az egyházkerület nagy halottjairól és önzetlen adakozóiról. Nyilatkozott a Borromeus-féle enciklikáról, amelyet hallgatással kell visszautasítani. Szólt a debreceni egyetemről és ezzel a protestáns tanárképzés kiváló szükségéről. Beszámolt az egyetem ügyének eddigi állásáról s kifejezte, hogy tovább kell haladni a megkezdett uton, hogy saját erőikkel és az érdekelte felekkel buzgólkodniok kell elsősorban azon, hogy a bölcsészeti fakultást létesítsék és kitartással várakozzanak a teljes egyetem felállítására. Hálát ad azért, hogy az egyetem ügye a jelen állásig jutott.

Beszéde végén rámutat a főiskolának a nagy építkezéssel kapcsolatos nehéz helyzetére, de reméli, hogy a kerület itt is megtalálja a kivezető utakat.

Dr. Eröss Lajos püspöknek figyelmes érdeklődés mellett hallgatott nagyszabású jelentést Futó Zoltán jegyző olvasta fel. A püspöki jelentés a király születésnapjáról való megemlékezéssel kezdődött. A főpásztor érintette azt a veszedelmet, mely a portugál szerzetes rendek beözönlésében rejlik.

Nyilatkozott a Borromeus enciklikáról, melynek kihirdetését, mint magyar ember sajnálja, de mint református nem tartja szükségesnek törödni vele. A történelemben a reformáció ténye sokkal különb fényben áll a közvélemény előtt, semhogy valamely akcióra volna szükség. Szólt arról a sérelmes miniszeri rendeletről, mely az igazolványos tanítókat most nyugdíjba küldi. A püspök ez ügyben eljár, de még nem kapott közvetlen választ.

Rámutatott az állami és megyei közegeknek a református népiskolákkal szemben napirenden levő tulkapásiara. Az egyházkerületnek jelenleg 1329 népiskolája van. Ezek évi fentartási költsége 3.219,726 korona s ehez az összeghez a kerület 2.334,778 koronával járult hozzá. Így, az államnak a fentartásban aránytalanul csekély részvétele sem lehet ok a tulkapásokra.

A püspöki jelentés foglalkozott még a

debreczeni egyetem ügyével, a modern internátusok felállításának szükségességével. Beszámolt a végzett egyházlátogató utjáról, amelyen nagy úgyszeretettel és lelkesítő, jóakaratu érdeklődéssel vett részt az egyházkerület köztisztelőben álló népszerű főgondnok gróf Degenfeld József is.

A gyűlés a főgondnokot lelkesen megéljenzte.

A jelentést, mely végül néhány fontosabb mozzanatot örökít meg, a gyűlés hálás köszönettel és elismeréssel vette tudomásul s elhatározta, hogy azt kiváló tartalmánál fogva külön is kinyomatja és az egyházközségek között szétosztja.

A királyt nyolcvanadik születésnapja alkalmából táviratilag üdvözlök.

Dr. Magoss György új tanácsbíró eskütétele után dr. Baksa Lajos világi főjegyző tett előterjesztéseket és dr. Kun Béla a pénzügyi bizottság részéről s a debreczeni főgimnázium építési ügyéről jelentett. A főgimnázium 300.000 korona államsegélye az állam 1911. évi költségvetésébe felvételre. A debreczeni egyház az építkezéshez 150.000 koronával szintén hozzájárult. A jelentés további részleteivel együtt tudomásul vették.

Dicsőfi József egyházi főjegyző a lelkész képesítő, valamint a tanítói vizsgák eredményéről és díjlevelek tárgyában tett jelentéseket.

A pénzügyminiszter a közgyűlésnek belhivatalnokai díjlevelek leletezése tárgyában felterjesztett kérelmére értesíti a közgyűlést, hogy a belhivatalnokai díjlevelek nem esnek bélyegilleték alá.

A közgyűlést holnap folytatják.

Egy színigazgató regénye.

Balla Kálmán eltűnt.

Balla Kálmán, a pozsonyi színház igazgatója már mintegy 8—10 nappal ezelőtt szó nélkül, bucsu nélkül elhagyta színházát, feleségét és Pozsony városát és eltűnése óta egyetlen betű hirt nem adott magáról.

Balla Kálmán körülbelül öt esztendővel ezelőtt jutott a pozsonyi színházhoz. Azelőtt Győrben, majd Miskolcon volt színigazgató s ezeken a kisebb helyeken jól megállta a helyét, ugyanarra, hogy az Andorffy-féle szomorú kísérlet után ő benne talált legtöbb garanciát Pozsony városa arra, hogy színházát vezesse. De Ballától, amint Pozsonyba tette a lábát, elpártolt a szerence. Nem volt az az erőskezü, vasmarku ember, aki féken tud tartani, mozgatni tud egy hatalmas szervezetet s a pozsonyi közönség egészen elpártolt tőle. Nemesak hogy másnak, Polgár Károlynak adták ki a jövő évtől kezdve a színházat, de az előadásokat sem látogatták, úgy hogy Balla Kálmán anyagi bajokkal küzdött.

Mind ezekhez még az a baj is járult, hogy családi életében is egyenetlenségek állottak be. Felesége, Csik Irén, aki valamikor igazán jeles primadonna volt s akiért Balla Kálmán tudvalevőleg ezelőtt vagy tizenöt évvel Aradon, az előadás alatt föbe lötte magát a színpadon, válni akart tőle. Válni akart, még pedig azért, mert Balla Kálmánt gyöngéd érzelmek fűzték társulatának egyik segédszínésznőjéhez, akibe halálosan beleszeretett. Amde Balla nem akart válni, de viszont ezt az újabb szerelmi viszonyt sem akarta felbontani s ezért a házasság között mindennapos volt a perpatvar.

E családi kellemetlenségekhez csatlakozott az is, hogy a pozsonyiak az utóbbi időben már egyáltalában nem jártak színházba, úgy hogy esténként alig volt 60—80 korona bevétel, amiből természetesen nem lehet egy nagy társulatot fenntartani.

Ballát — úgy látszik — ezek a bajok keserítették el végképpen. Kilenc nappal ezelőtt volt otthon utoljára. Azóta nem látta senki sem. Érdekes, hogy reggel, mikor utoljára eltávozott hazulról, jegygyűrijét az éjjeli szekrényen hagyta. Vele együtt tűnt el a segédszínésznő is, akihez gyöngéd érzelmek fűzték.

Egész Pozsony nem beszél most egyébéről, mint Balla eltűnéséről. Találgatják, mi történt vele, öngyilkossá lett-e vagy pedig csak adósságai elől menekült el valami ismeretlen vidékre.

A szintársulat most a legnagyobb zavarban van és ha a közönség nem karolja fel jobban az előadásokat, könnyen megtörténhetik, hogy most, a szezon kellős közepén tönkre megy a pozsonyi magyar szintársulat, amelynek ügyét most az igazgató eltűnése óta *Patek Béla* dr. titkár vezeti.

HIREK.

— **A debreczeni egyetem és a belügyminiszter.** Debreczen város közgyűlése a nyáron igen nagy áldozatokat hozott a debreczeni egyetem javára. A miniszter ma ideérkezett leiratában jóváhagyja a közgyűlési határozatokat s egyben értesíti a várost, — hogy ez ügyben folytatják a tanácskozáásokat.

— **Debreczen és a huszdrágaság.** Budapest fő- és székváros november hó 28-án szakértekezletet tart, amelyre meghívta az összes vidéki városokat. Ma érkezett meg a főváros meghívása Debreczen városához is. Debreczen város tanácsa még nem határozott, hogy kit küld képviselőül a szakértekezletre.

Némethy Károly diszpolgári oklevele. Mint annak idején jelentettük, Némethy Károly dr. belügyminiszteri államtitkárt, Berettyóújfalui kiváló szülöttjét a község diszpolgárrá választotta. Az erről szóló diszoklevél már elkészült. Az oklevél architecturális szép rajz, melynek baloldalán a csonkatorony, jobboldalán az ezredévi emlék emelkedik ki hü képben, az alsó középrészen a Berettyó-híd és vasúti híd hü rajza van; az egész pedig a felső homlokrajzzal négy görög stílusú oszlop köti össze. A középrészen van a szép munka Szűcs Sándor debreczeni műv. üzletvezetőségi tisztviselő műve. A diszoklevelet rövid idő alatt viszi fel a küldöttség Budapestre az államtitkárnak.

— **A tiszáninneni egyházkerület új püspöke.** Miskolcra táviratozzák, hogy a Kun Bertalan elhalálásával megüresedett tiszáninneni református püspöki széket *Fejes István* sátoraljaujhelyi lelkész, templomi esperes nyerte el. Tegnap délelőtt hirdették ki az eredményt, mely szerint Fejes István 89 szavazattöbbséggel győzedelmeskedett ellenjellel *Tüdős István* dr. teológiai tanár fölött. Az új püspök székhelye valószínűleg Sátoraljaujhely lesz.

— **Tolsztoj halála.** A Tolsztoj holttestét vivő különvonat, mely összesen öt kocsiából áll, tegnap elindult Jasnaja-Poljanából. Az orvosok attól félnek, hogy a grófné, ki egy percre sem távozik a férje holttestétől, meg fog örülni. A pályaudvar kápolnájában tegnap tartott istentisztelet alkalmával a grófné két ízben ájult el. Az általános mise után az emberek nem mentek ki a templomból, mert a Tolsztoj lekiüdvéért tartandó külön misét várták. Amikor kitűnt, hogy Tolsztojért nem mondanak misét, az összes jelenlevők a templomból a halottas szobába mentek, hol egyházi dalokat énekeltek. A birodalmi дума tegnapi gyászülésén a дума összes papi tagjai elhagyták a termet. A birodalmi tanács Tolsztoj halálát nem is fogja figyelembe venni, mert Akinov elnök kijelentette, hogy Tolsztoj emlékét a birodalmi tanácsban ünnepelejk.

— **Harcászati lövőtér.** Debreczen város tanácsa elhatározta, hogy miután a katonai parancsnokság a harcászati lövőtér jelenlegi helyéért nem akarja a lényegesen felemelt bért megfizetni, a lövőtér a Hortobágyra helyezze ki, ahol közbiztonsági szempontokból is megfelelőbb területhez jut a katonaság.

— **A vérengző férfi.** Pallagi János ma este részegen tért haza Árpád-tér 31. szám a lakására. A részeg ember összeszólalkozott a feleségével, miközben azt egy késsel fején szurta. Az asszony sebeit a mentők kötötték be. A vérengző férjet a rendőrség letartóztatta.

— **Modern képek rációkban és anélkül** Thaisz Arthur papírnemű áruház összes kira-

kataiban vannak kiállítva. Ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Az új párisi nagykövet.** Budapesti tudósítónk jelenti: Beavatott körökben hirtér jár, hogy párisi nagykövetnek Széchenyi grófot, a mostani osztrák—magyar nagykövetet fogják kinevezni.

— **Vasúti szerencsétlenség.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délután a budapesti gyorsvonat Békéscsaba állomás közelében kisiklott. A kisiklás következtében a mozdony és a kocsik nagyon megrongálódtak, — azonban emberi életben nem esett kár. A vizsgálat kiderítette, hogy a kisiklás hibás váltóállás miatt történt. Benze József váltótörő és Szemere Kálmán állomás főnököt azonnal felfüggesztették.

— **Szabad Iskola.** Holnap, szerdán Nyáry Béla fogja megtartani utolsó előadását az újabb természettudományi felfedezésekről s elméletekről; beszélni fog az anyag szerkezetéről és az élet eredetéről. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét az előadásra, mely az Ipartestület dísztermében lesz megtartva. — Itt jegyezzük meg, hogy Sztankay F. Béla csütörtöki előadása, amely a vas világtörténelmi szerepéről szól, nemcsak demonstrációkkal, hanem vetített képekkel is lesz kísérelve.

— **Ideiglenes üzlethelyiségek a főutcán.** A Debreczeni Első Takarékpénztár ma ajánlatot adott be a tanácshoz, amely szerint az esetre, ha a város a Tábornoki-házat fel akarja építtetni, a takarékpénztár épületének építése által szükségessé vált bódékat szives készséggel átengedi a városnak. Ez ügyben a tanács legközelebbi ülésében fog határozni.

A világhírű Adlersflügel-féle tüzmentes Pénzszekrényeket megrendelheti havi részletre Schwartz pipásnál a városházával szemben.

— **Francia cilinderek, divatos formákban** Frank Testvéreknél.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szenzációsak** olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

Legjobb és legszebb
Czipők *Dániel* czipő
árúházában
TELEFON 501
Tolnai Debreczen,
Placz u. 49. postával szemben.

Győrfi Testvérek
uridivat-, kárp és fehérnemű üzlete
Placz-utca 30. Dréber sörcsarnokkal szemben.
Őszi újdonságok
az összes uridivat czipőkben és pipereárúkban.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, fűt, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmencedze idült hólyagjainál, a gyök- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosiilag ajánlva. — Főlerakat:

Fried és Löwenheim fűszer és csemegé kereskedésében.
Debreczen, Placz-utca 72. — Telefon szám 740.

A Debreczeni Leszámló Bank

mint Szövetkezet

Placz-u. 49 a főpostával szemben.

Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönöket folyósít.

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedelmi és iparkamarák értekezlete

Az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak titkárai Budapesten országos értekezletet tartottak, melyen a kamarai választási reform ügyében a kamarák egységes állásfoglalása tekintetében állapodtak meg. Kimondták, hogy a kamarák megalakítják a vám és kereskedelmi központot és megállapodtak ennek megszervezési részleteiben. A debreceni kamarát *Szavay Gyula* és *Rácz Lajos* dr. képviselték az értekezleten.

Templomépítés részvénytársasági alapon

Szokatlan kérelemmel fordult a magyarországi görögkeleti lelkész, *Lupusteain Vazul* a vallás- és közoktatásiügyi miniszterhez. A lelkész mozgalmat indított, hogy Magyarországon a jelenlegi görögkeleti templom helyett új templomot építsenek. Tekintve pedig azt, hogy az egyháznak nincs vagyona, a könyöradománygyűjtés pedig nem vezet eredményre, a lelkész részvénytársaságot akar létesíteni a templom építésére 40.000 korona alaptőkével. A minisztertől a napokban érkezett le a kérvény a megyei alispánhoz, kitől felvilágosítást kér a szokatlan kérés felől.

A turini világkiállítás és a magyar ipar.

A jövő évben Turinban tartandó világkiállításra a magyar állam is részt vesz, és pedig — gyakorlati sikereket kívánván elérni, — főleg oly árukkal, amelyekből Oroszországba kivitel lehet teremteni vagy meglevő mára jelentős kivitelünket fejleszteni lehetne. A kiállítás ügyét a magyar királyi Kereskedelmi Múzeum széleskörű agitálással igyekszik most előmozdítani, mely munkájában a debreceni iparkamara minden tekintetben támogatja. Most hívják fel azon iparosoknak figyelmét, akikre a kiállításon részvétel gyakorlati eredményekkel kínálkozó. Részletes tájékoztatást a debreceni kereskedelmi- és iparkamara és a Kereskedelmi Múzeum (Budapest, Akadémia-utca) adnak.

Legelőgánsabb
Férfi ruhákat készít
mérésért áráért
Szabó László
férfiszabó Debreczen, Széchenyi u. 1.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

Pedig nem volt vastag bőre, sőt nagyon is érzékeny volt és hosszú idő kellett hozzá, míg lassanként megvastagodott s míg lassankint bizonyos kéreg rakódott le arra a magánosságában megpenészedő szívre. Ott bent még évek múlva is fájt minden bántó szó, minden gunyos, lenéző pillantás; de az arc lassanként valami fanyar ridegség kifejezést öltötté magára.

Szüntelen otthon ült, szüntelen egyedül. Az omladozó nagy ház egyik legkisebb zugába húzódva ólálkodott mint a pók s várta az oklatan legveket, kik hálózába akadnak.

Néha elutazott a kis városba, hol azelőtt lakott. Azt hitték, üzleti ügyek miatt. Ki gondolta volna, hogy a szivtelen uzsurás csak egy kis sirhalmot megy fölkeresni a temetőben? A fakeszteszke, melyen felirva állt,

Bank

omben.
vissza-
blyósít.

tekeztele
arkama-
értekez-
választási
és állás-
neg. Ki-
akítják a
megállá-
teiben. A
Rác La-

alapon
gyarcsé-
Vazul a
ez. A lel-
arcsekén
t u tem-
hogy az
domány-
e, a lel-
ni a tem-
kével. A
kérvény
itást kér

ar ipar.
kiállítá-
pedig —
fő-
országba
már is
e. A ki-
skedelmi
gyekszik
a deb-
n támo-
ak figyel
vakorlati
tájékoz-
iparka-
udapest,

zlt

b
u 1.

ok.

ja.

nyagon
hozzá,
nig las-
arra a
re. Ott
bántó
de az
ég kife-

gyedül.
b zugá-
árta az
ak.
azelőtt
Ki gon-
is csak
teme-
va állt,

hogy ki fekszik ott, már elporlott s aki arra jár, nem hinné, hogy a gazdag Cibak Antal térdel ott és siratja elhunyt nejét, de nem állítat neki márvány emléket.

Máskor ismét felkereste egyetlen gyermekét. Messze volt az is. Nem oly messze ugyan mint neje, kit soha sem lát többé s kinek hiába csókolja sirján a füvet, hanem mégis nagyon messze az atyai szívtől. Sokáig töprengett, hová adja nevelésbe leányát, — akkor akadt kezébe egy nyomtatott hírde tés, melyben a balassa-gyarmati apácák csak nem ingyen ajánlkoztak növendékek fölvé telére. Rögtön oda indult kis leányával. Ott addig rimázkodott a fejedelemasszonynak, s oly szivrehatóan ecsetelte megszorult álla potát, hogy még abból a rendkívül olcsó díj ből is elengedtek neki egy harmadrészt.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tiszta ságában, mosóképességében, légységében és olcsóságában.

Női zenekar
a legnagyobbított „Remény” kávé házban november 26-ától, ahol tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók.
Tisztelettel
Welsz Márkus kávész

Gyümölcs fák
Legjobb ültetési ideje most ősszel van. — Egy évet nyer vele a ki gyümölcsfáit ősszel ülteti.
Kiváló szép és erőteljes koronával bíró nemes gyümölcsfákat ajánlok azonnali ültetésre, mint:

Almafák	Ringló zöld
Körtefák	Besztercei szilva
Kajsziabarack	Cs meze szilvák
Őszi barack	Cseresznyék
Diófák	Meggy
Eperfák	Birsok

Extra minőség válogatott magas dereku fák: 1 drb 1.20 kor. 25 darab vételnél 1.10 kor. 50 darab vételnél 1 kor. darabja. — Diófák erősség szerint. — Második és harmadik minőség 80. illetve 70 fillér.

KONTSEK GÉZA magkereskedése
és kereskedelmi kertészete
Debreczen, Kossuth-u.

**Első Debreczeni
kenyérgyár**
Széchényi-utca 49.
Telefon 793. Telefon 793.

Előnyös árjegyzék.

1 kg. Orosházi hófehér kenyér . . . 16 kr.
1 „ Orosházi fehérkenyér . . . 14 kr.
1 „ Orosházi fél barna buza kenyér 13 kr.
1 „ Orosházi barna buza kenyér 12 kr.
Orosházi keskeny magas rozs czipó kicsi 11 krajczár, nagy 22 krajczár.
Megrendelésre barna rozskenyér 9 krajczár.
Városi raktár

Simonffy-u. Bérház. Telefon 32.
Fiók telepek **Szent Anna u. 60.**
„ **Bacskai-tér 1.**
„ **Boihlen-u. 29.**

Kiadók
1911 május hó 1-étől a főtér legfor galmasabb helyén 89-ik szám alatt a Royal szállodával szemben két üzlet helyiség, három udvari földszinti na gyobb lakás mely alkalmas irodáknak, banknak, biztosító társaságnak, angro sistának stb.
Ugyanott kiadó nagy kerthelyiség alkalmas fényképésznek vagy ipari czélra.
Értekezhetni **Blattner Gyula** tulaj donosnál Piacz-utca 69. szám alatt. Telefon 468.

Árverési hirdetmény.
A debreczeni kir. törvényszék mint csőd-bíróság 19080/1910. P. számu végzése folytán Kohn M. Miksa csödtömegéhez tartozó s fel leltározott 1 drb. terézvárosi tak. pénztár mint szövetkezeti részvény s ugyanott 100 korona hitelbiztosítéki befizetés, valamint 2 drb lom bard bank részvénynek biróilag leendő el árverezésére határidőül **1910. évi november hó 25-ik napjának d. u. 3 órája** a kir. törvényszék árverési termébe kitűzetik, hova árverezni szándékozók meghivatnak azzal, hogy az árverési vételár azonnal készpénzben lesz fizetendő.
Debreczen, 1910. november 22.
Olah Géza, bir. végrehajtó.

**Stock-Cognac
Medicinal**
szavatolt valódi borpárlat hivatalosan lepecsételt palackokban

**Camis és Stock
gőzpároló-telepéből,
BARCOLA.**

Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Utánzatoktól óvakodjunk.

**Minden házban egy piano
Minden pianóban egy phonola**

Solodant-Phonola-Piano
a phonolát magába felvette.
Felől mindent, a mit ezen a téren kigondoltak és kipróbáltak.
Előjáték és brosura készséggel.

Ludwig Hupfeld A.-G.
Wien, VI., Mariahilferstrasse 5-7.
Raktár Bösendorfi zongora, képviselő **Groirian Steinweg Nachf.** Rönisch zongorák és más elsőrangú gyártmány.
Képviselő Budapest és környékére: **Kohn Albert**, Budapest IV. Kossuth-Lajos-utca 1.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

22 éves, félárva, 80,000 kor. hozományval és sok más előkelő hölgy házasságot óhajtanak. Urak, ha vagyontalan is, jelentkezzenek. Anonim hiába. M, Rothenberg Berlin N. W. 23.

Luzi folyton csak rossz emberekkel vagyok körülveve, akiket én gyűlölök, megakadályozni akarjak nekem, hogy én annak irjak akit én tisztelek és becsülök. Minden akadályt leküzdök, irjon, várom, ne tartson semmitől sem. Jóbarátja.

Betöltendő.

Helyből nagykereskedés mielőbbi belépésre ügyes facturistát keres. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Ha nincs pénz és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Teljes berendezés jó karban azonnal eladó. Czim a kiadóban.

Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40—50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debrecen, Sas-u. 4.

Önt is érdekli! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner Arthur**, Hatvan-u. 17. részlet nagyruházában.

Megvételre keresünk egy jó állapotban levő kézi csomagszállító kocsit. Árajánlatot a kiadóba kérek.

Makulatur papir kapható kiadóhivatalunkban Piacz-u. 49. az emeleten.

Ha olcsón akar ruházódni úgy vásároljon **Schwarz Salamon** cégnél Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, karobetekben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szőrme boskban rendkívül olcsó árak. Czimre tessék figyelni.

Az új részletruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részletfizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz megyünk rendelést felvenni **Adler és Schwartz Simonffy-utca 5.**, halpiac, Sesztina-ház.

Eladó gázólvok, gázlusterek, udvarba való akasztós lámpa, gázmotor. Gzim a kiadóba.

Közlönfele.

Burg Ignatz bádigos és szerelő üzletét Vár-utczáról Csapó-utca 47. szám alá helyezte át.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Férfi és női kalapok a legjobb kivitelben javíttatnak és tisztítatnak **Békés Lajos** kalapos műhelyében Debreczen, Piacz-u. 46. az udvarban.

Hallo! Hallo!

Esimlik a tyukszem, bőrkeményedés, bűtyök, sib. és amelllett a **legelegenszabb** formájú cipője lesz, ha azt az **orvosilag is melegen ajánlott**

Badó D.

anatomiai cipő specialitásnál rendel meg **Debreczen, Szent Anna -u. 6.**

Herváth Ferencz uri szabó cég mellett. Több száz dicsérő hálaírat.

1471—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2620/2—1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint **Bata József** részére 745 kor. tőke, ennek 1907. év november hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 148 kor. 96 fill. perköltőség erejéig 1910. évi szeptember hó 2-án bíróilag lefoglalt és 660 koronára becsült nem igényelt 12 férfi öltönyből álló ingóságok **1910. évi november hó 23-án délelőtt 1/2 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben a Zsibvásár-téren megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-azon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. A lefoglalt tárgyaknak november 22-én leendő beszállítása a bírósági végrehajtónak kötelességévé tétetik.

Debreczen, 1910. évi november hó 2.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Brüsszel 1910.

Grand Prix.

Orgona illat

a friss május orgona-virág illatával teljesen azonos csábitó, elragadtató.

Alkoholmentes folyadék világító torony éhvélyekben. Valamennyi alkoholmentes illatszernél példányképe és eredetije.

Egy csepp elég
Ára 4 korona.

Georg Dralle, Hamburg.

Gyár Magyarország és Ausztria részére Badenbach a/E.

Eladó emeletes ház

Hatvan-utca 11. szám. 3 üzlet, 6 lakosztály.

Értekezhetni **Dr. Jakobovits József** ügyvédnél, Deák Ferencz-u. 13.

1530—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

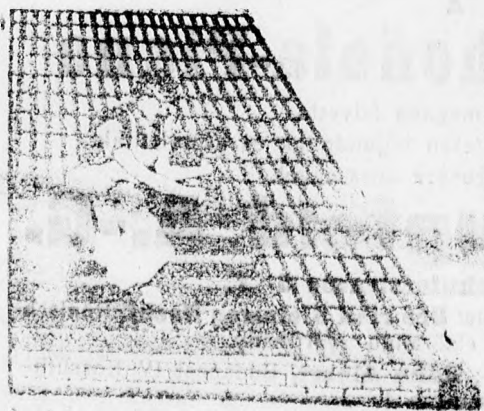
A debreceni kir. járásbírósnak V. 1057/4—1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az **Első Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár** bej. cég részére 300 kor. tőke, ennek 1909. év november hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 97 kor. 55 fill. perköltőség erejéig 1910. évi augusztus hó 31-én bíróilag lefoglalt és 1100 koronára becsült lovak és kocsiból álló ingóságok **1910. évi november hó 30-án délután 1/2 3 órakor** kezdetét veendő és Hajdusámson községben, alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-azon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi november hó 13.

Török Péter bírói kiküldött.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a **Karozagi Aggag** ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karozagi gépcserép könnyűsége miatt fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16 cm. széles és súlya drb.-ként 180—140 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm. széles és súlya drb.-ként 180—125 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cseréptől szükséges 48—45 drb. súlya 55—68 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 86 drb. súlya 46 kg. És után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép 20—25 % vizet vesz fel tehát eső után negyzet méterenként 70—80 kg. súlya lesz addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így negyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers faazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2 és 3/4 nagyságba is készíti fenti gyár, szép felület kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettük, de megrendelhető gyarmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy a legközelebbi tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karozagi aggagipar tulajdonosnál, Székény utca 23.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.